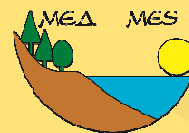

Екологија и биологија на рисот

Македонско еколошко друштво
Светлана Пејовиќ, 11.11.2017 година

Како изгледа рисот?

- Кратко тело
- Долги нозе со големи стапала
- Точкесто исшарано крзно со сиво-жолтеникаво-кафена боја
- Големи уши со специфични темни перчиња поставени на врвовите
- Куса опашка со црно обоен врв
- Ржи, кашла и мјаука, а во остатокот од времето тој е многу тивок

Женските единки се помали по градба, а тежината им е за околу 25% помала од машките единки!

~ 65 см

70-130 см

12-35 кг

Карактеристични белези

- Главата е кружна со мустаќи кои странично се спуштаат и наликуваат на брада
- Вратот е краток
- Кафените очи имаат кружни зеници
- Има многу силни вилици со долги, остри кучешки заби
- Канџите му се остри и свиени

... и други карактеристики на рисот!

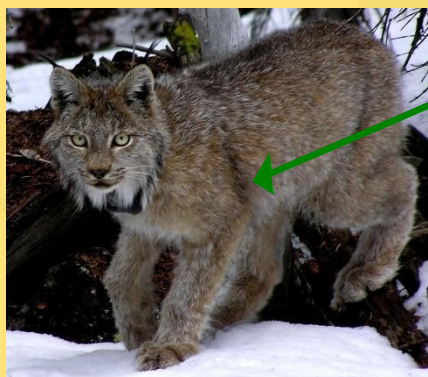
- Рисот е цицач, исто како човекот, домашната мачка, мечката, кучето
- Тој е претставник на фамилијата мачки
- Тој се наоѓа на врвот на синџирот на исхрана

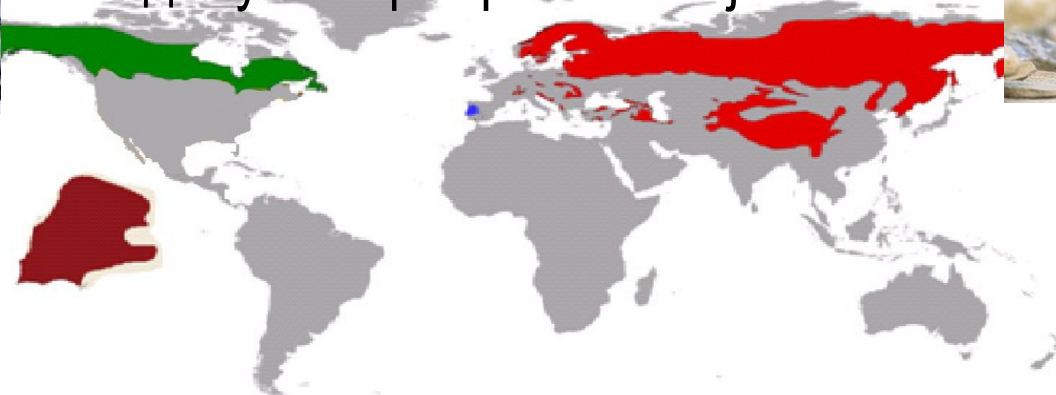
Различни видови рис

- Постојат четири видови мачки кои припаѓаат на редот рис: **ибериски рис**, **евроазиски рис**, **канадски рис**, и **бобкет**

- Евроазискиот рис има најшироко распространување кое се протега од Западна Европа преку Русија и надолу во Централна Азија

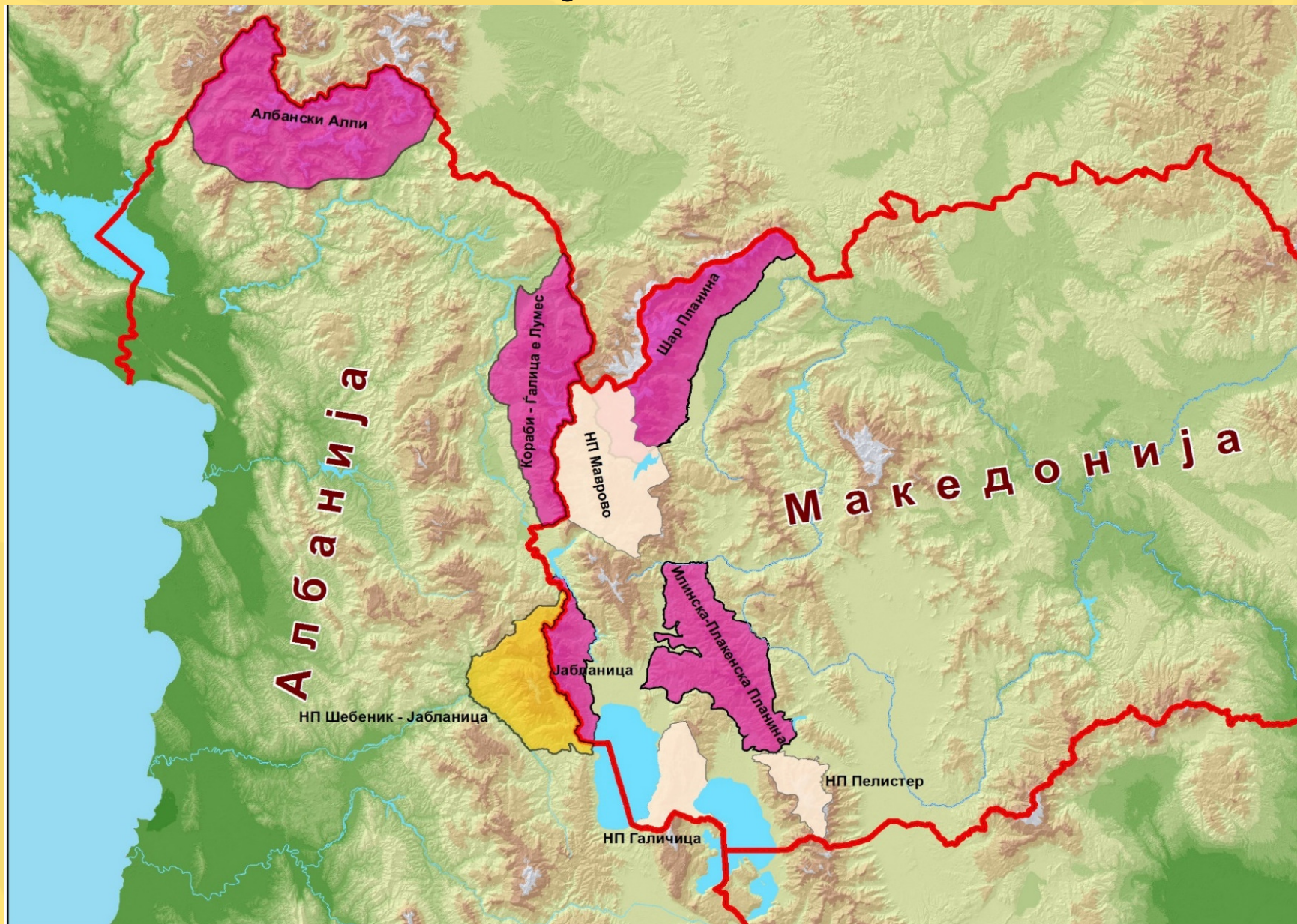
Балкански рис

- Балканскиот рис е еден од подвидовите на евроазискиот рис
- Распространет е на Балканскиот Полуостров

Околу 20-44 единици од балканскиот рис се распространети и живеат во планинските предели на Македонија и Албанија!

Кај нас!

Каде живее рисот?

- Листопадни, зимзелени и мешани шуми и непристапни и карпести места
- Териториите на машките единки не се преклопуваат, но се преклопуваат со териториите на повеќе женки
- Мажјаците се движат по границите, а женките со младите рисчиња во централниот дел на териториите
- Како и сите мачки, териториите ги обележуваат со мириси и знаци (урина, гребаници)

Што јаде рисот?

- Тој е месојадно животно и осамен ловец
- Дневно јаде 1-2 килограми месо
- Обожава срни и дивокози, но и зајци, стаорци и диви птици

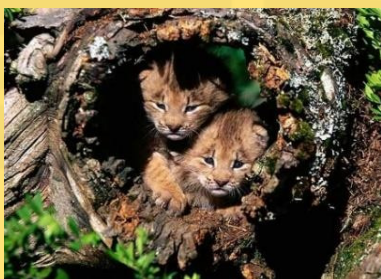

- Лови скриен од заседа
- Може да скокне во далечина или височина до 3 метри

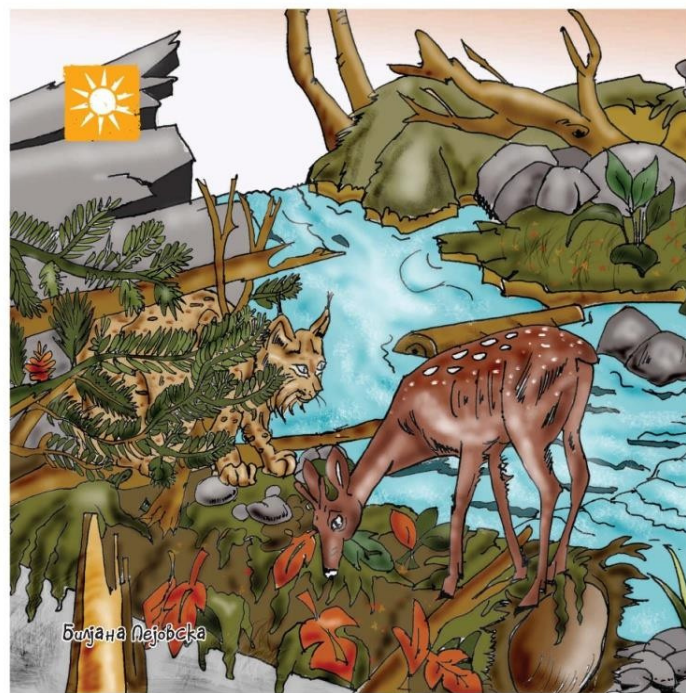

Животот на рисот!

- Формирањето на потомството започнува во февруари/март (април)
- Привлекувањето на единките е со помош на мирисот од урината
- По два месеци, обично кон крајот на мај, раѓаат 2-3 слепи и беспомошни ристиња
- По 6 недели, младите се доволно пораснати за да можат да јадат цврста храна и можат да излегуваат од дувлото следејќи ја мајката
- По 6 месеци престануваат да цицаат
- По 10 месеци се комплетно независни и ги напуштат дувлото и мајката
- На 2-3 годишна возраст, за прв пат можат да формираат потомство

Како рисот опстанува?

- Нема природни непријатели
- Живее од 12-14 години (повеќе од 20 години во заробеништво)
- Крзното идеално се вклопува со околината во која живее, па тешко и се забележува
- Скоро е невозможно да се сретне рис во природа
- Единствен начин човекот да го забележи неговото присуство е преку неговите траги во снегот или влажна почва

Други интересни факти за рисот!

- Рисот е едно од најтаинствените животни со темпераментен карактер
- Може да здогледа плен на растојание од 75 метри
- Тој е типично ноќно животно, најчесто активно во мугрите и самотот
- Преку ден вообичаено одмара и спие скриен во густе грмушки и други безбедни скривалишта
- Бидејќи е добар алпинист ги користи дрвјата и високите карпи како места за криење и набљудување на пленот
- Има одлично чувство за мирис, одличен слух и остар вид

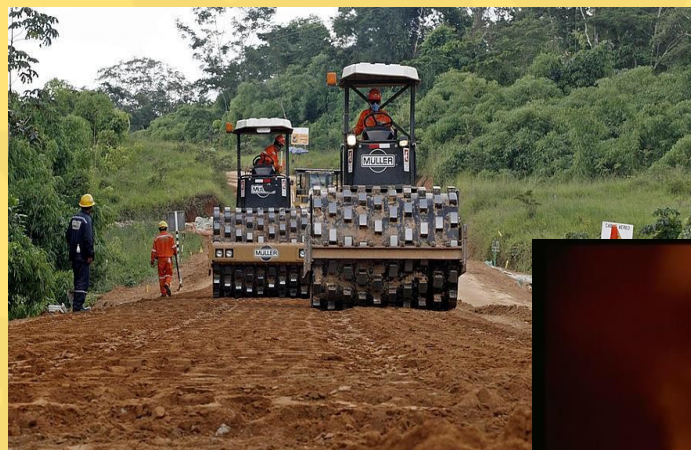

Национален симбол

Закани за рисот

Наша работа!

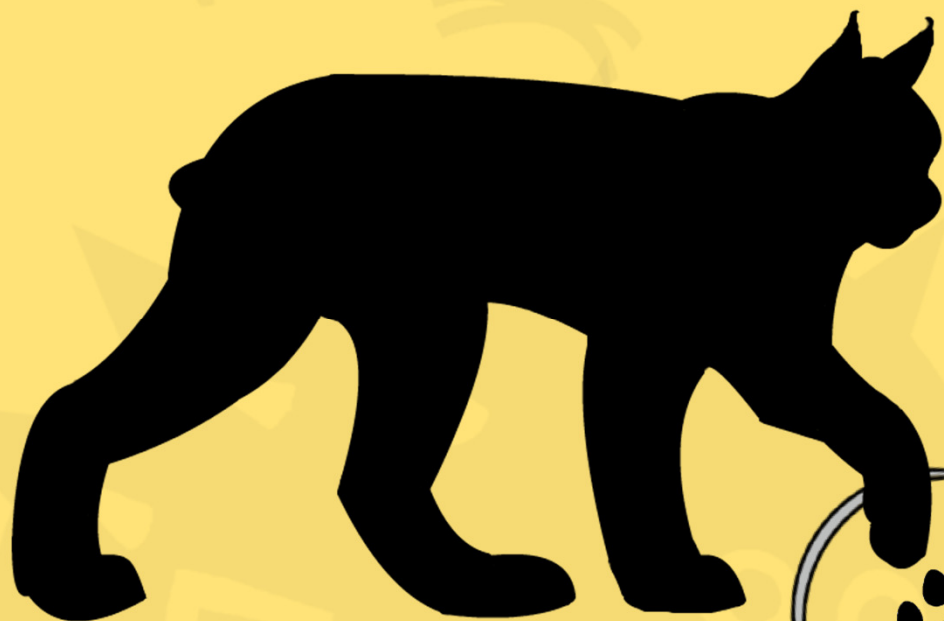
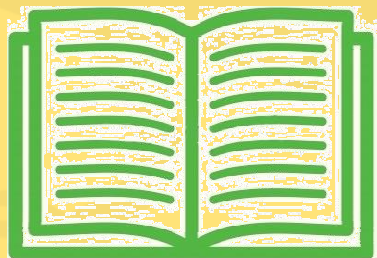
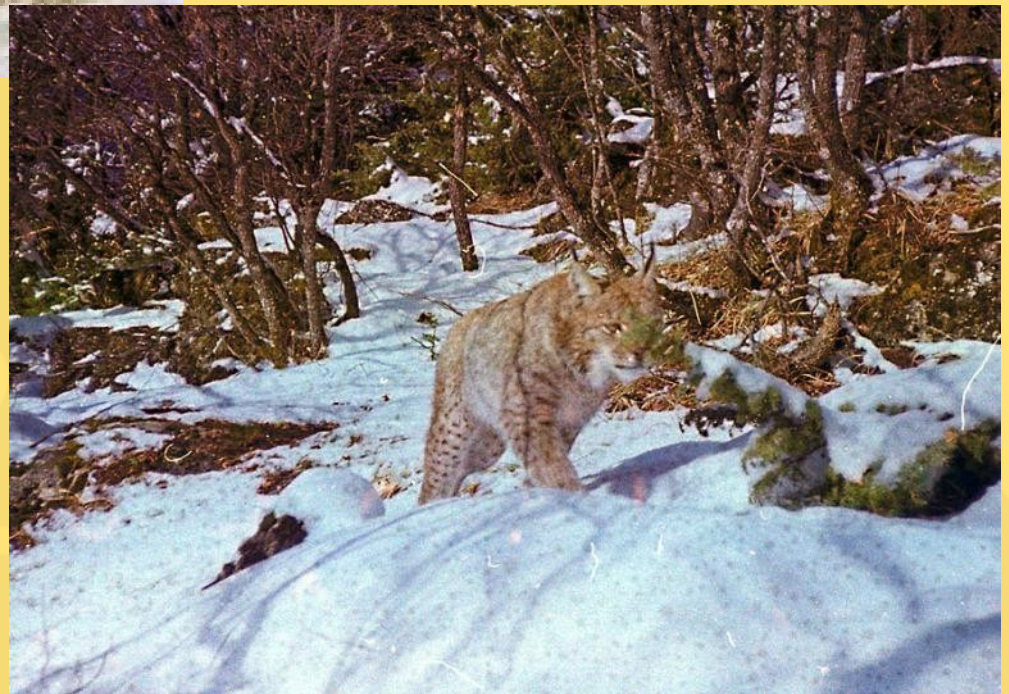

Фото - замки

Први фотографии од
балкански рис сликани со
методот на фото-замки во
декември 2007 – НП Маврово

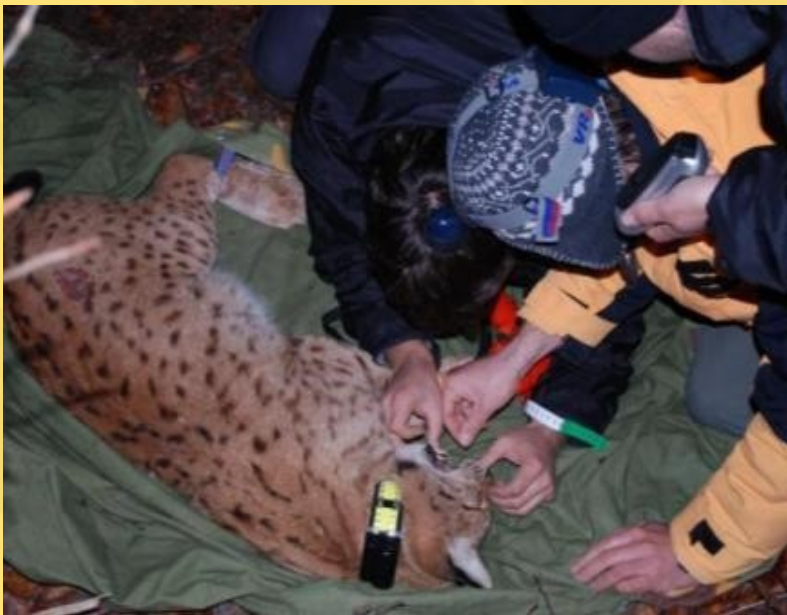
Фотографии од други животни

Кафез замки

Рис во замка

Следене на заловените рисови

Ви благодарам за вниманието!